

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2489/2016
12.07.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против туженог предузећа за производњу, консалтинг и промет „ББ“ ..., чији је пуномоћник Миодраг Нешковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 512/16 од 19.07.2016. године, у седници одржаној дана 12.07.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 512/16 од 19.07.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П1 35/14 од 03.12.2015. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћених зарада за период од новембра 2009. закључно са месецом јуном 2014. године исплати појединачне месечне износе ближе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом почев од првог у месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужени да надлежном Фонду ПИО Филијала ... за тужиоца уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања запослених као и доприносе по основу здравственог осигурања надлежном Фонду здравственог осигурања Филијала ... у износу који обрачунавају надлежне службе туженог у време обрачуна а на износе определене у ставу првом изреке пресуде. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 615.628,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.12.2015. као дана пресуђења па до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж1 512/16 од 19.07.2016. године ставом првим изреке одбио као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврдио пресуду Вишег суда у Чачку П1 35/14 од 03.12.2015. године у ставу првом и другом изреке и у делу става трећег изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 415.628,00 динара.

Ставом другим изреке преиначио је пресуду Вишег суда у Чачку П1 35/14 од 03.12.2015. године у делу става трећег изреке којим је одлучено о камати на досуђени износ парничних трошкова тако што је обавезао туженог да тужиоцу на досуђени износ парничних трошкова од 415.628,00 динара исплати законску затезну камату почев од дана извршности пресуде па до исплате а одбио захтев за исплату законске затезне камате на исти износ почев од 03.12.2015. до извршности.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, с`предлогом као у ревизији.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија туженог није основана.

Према утврђеном чињеничном стању правноснажном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3490/13 од 10.03.2014. године поништена је као незаконита одлука туженог о престанку радног односа тужиоца од 20.11.2009. и тужени обавезан да тужиоца врати на рад. Тужилац је враћен на рад код туженог дана 18.06.2014. године. Утврђено је и то да се тужилац налази у радном односу код туженог, да је остварио месечну зараду у износу од 119.948,00 динара. У утуженом периоду у коме је био незаконито ван радног односа тужилац није остваривао приходе по основу рада а није био ни пријављен код Националне службе за запошљавање нити је тражио друго запослење.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиоца основан за исплату накнаде штете у висини изгубљене зараде за период док се налазио ван радног односа а који му је престао на основу незаконите одлуке туженог и то са припадајућом законском затезном каматом као и да му припада право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период док се налазио ван радног односа. У ревизији туженог неосновано се указује да је нижестепени суд погрешно применио материјално право.

Према одредби члана 191. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 45/05, 61/05 и 55/09) прописано је да када суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом радни однос престао незаконито, послодавац је у обавези да том запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му по закону, општем акту и уговором о раду припадају, као и да му уплати доприносе за обавезно социјално осигурање. Ставом три овог члана је прописано да се накнада штете умањује за износ прихода које запослени оствари по основу рада по престанку радног односа. У овом случају утврђено је да тужилац у периоду по престанку радног односа приходе није остварио по основу рада нити накнаде по основу уговора о делу, као ни приходе од дивиденди нити неке друге приходе од капитала од оснивача предузећа од 22.04.2010. године за цео утужени период. Такође није се пријавио ни Националној служби за запошљавање ради тражења запослења у спорном периоду када се налазио ван радног односа.

По налажењу нижестепеног суда, тужилац као запослени није био у обавези да штету смањи коју је проузроковао послодавац доношењем незаконите одлуке и на то га није обавезивала одредба члана 191. Закона о раду а нема ни места примени одредбе члана 192. став 1. Закона о облигационим односима па је правилно тужени обавезан да исплати накнаду штете за период док се налазио ван радног односа у висини износа изгубљене зараде са припадајућом законском затезном каматом и уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и социјално осигурање.

Наводи ревизије којима се правилност побијане пресуде оспорава са разлога што је тужилац као запослени свесно одбио да тражи друго запослење, а није се пријавио ни код Националне службе за запошљавање ради остваривања права за случај незапослености и да на тај начин смањи насталу штету већ је свесно и намерно проузроковао штету чију накнаду тражи нису основани. Ово с`тога што према члану 64. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10) обавезно осигурање за случај незапослености је део система обавезног социјалног осигурања грађана којим се обезбеђују права за случај незапослености на начелима обавезности и узајамности солидарности. Ова права према ставу 2. овог члана су новчана накнада, здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом и друга права у складу са законом. Према члану 65. овог закона средства за остваривање права из обавезног осигурања обезбеђују се из доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености и из других средстава обезбеђених у складу са законом. Право запосленог на новчану накнаду у случају престанка радног односа или престанка обавезног осигурања по таксативно набројаним основама прописан је чланом 67. овог закона. Право на новчану накнаду у случају незапослености произилази из обавезног социјалног осигурања грађана, а накнада примљена по том основу без обзира из ког разлога је дошло до престанка радног односа не може се сматрати приходом који је запослени остварио по основу рада по престанку радног односа применом члана 191. став 3. Закона о раду. То значи да накнада штете није могла бити умањена за износ примљене накнаде од Националне службе за запошљавање за период када се због незаконитог отказа уговора о раду тужилац налазио ван радног односа код туженог, па с`тога наводи ревизије правилност побијане пресуде не доводе у питање.

Како је првостепени суд правилно применио материјално право када је обавезао туженог да тужиоцу накнади штету због изгубљене зараде за период од новембра 2009. закључно са месецом јуном 2014. у износима ближе описаним ставом првим изреке побијане пресуде са припадајућом законском затезном каматом на појединачно одређене износе накнаде штете и да на те износе обрачуна и уплати припадајуће доприносе надлежним органима Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 414. став 2. ЗПП одлучио као у изреци. Како је ревизија тужиоца одбијена то је одбијен и захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, с`позивом на одредбу члана 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Снежана Андрејевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић